

האחר הוא מחוץ לאש, האם הכלי טעון מריקה ושטיפה של כל הכלי, או אין טעון מריקה ושטיפה של כל הכלי?

וענה לו רמי בר חמא: דינו הוא שאינו טעון, מידי דהוי אהזאה של דם חטאת שניתז על הבגד, שנאמר במשנה שאין טעון כיבוס אלא מקום הדם.

ופריך רבי יצחק: והא לא תניא הכי! לא מצאנו ברייתא שכתוב כדבריך, ואתה אמרת שיש לך לפשוט מברייתא או משנה.

אמר ליה רמי בר חמא לרבי יצחק: מסתברא, כי בגד, כמו דין בגד שכתוב במשנה. מה בגד אינו טעון כיבוס אלא במקום הדם ולא כל הבגד, אף כלי מתכת אינו טעון מריקה ושטיפה אלא במקום בישול ולא כל הכלי.

ופריך רבי יצחק: מי דמי, הרי הדין של בגד

אינו דומה לנדון שלנו? דם, לא מפעפע, שאינו מתפשט בכל הבגד, אבל בישול, מפעפע בכל הכלי, ונבלע בתוך כולו?

ועוד יש להקשות, הרי תניא: יש חומר בהזאה בדם חטאת שניתז ממריקה ושטיפה. ויש חומר במריקה ושטיפה מבחזאה.

כיצד חומר בהזאה? שהזאה ישנה בחטאות החיצונות ובחטאות הפנימיות, שדין הכיבוס הוא בשניהם, וישנה לפני זריקה. מה שאין כן במריקה ושטיפה, שאינה בפנימיות, (53) ואינה לפני זריקה, (54) כיון שדין מריקה ושטיפה הוא רק בנאכלים, שסמוך לזה כתוב כל זכר בכהנים "יאכל" אותה.

כיצד חומר במריקה ושטיפה? שהמריקה ושטיפה נרחגת בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים, בישל במקצת הכלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי. מה שאין כן בהזאה.

אפשר לומר שזה רק באותו חלק מהכלי שעומד בו הדבר המתבשל. אך במקום שאיננו כנגד הדבר המתבשל בזה איננו חייב אפילו לצד שבישול בלי בלוע חייב במריקה ושטיפה.

53. כתב החזו"א, אמנם חטאת פנימית נתמעטה מדין מריקה ושטיפה. אבל הגעלה וודאי צריך לכלי כמו שאר איסורים. אלא שיש את כל ההבדלים בין הגעלת איסורים לבין מצוות מריקה ושטיפה כמבואר בגמרא להלן, שצריך מים ושטיפה וכן מקום קדוש.

54. כתב החזו"א, אפילו שחטאת שנתבשלה קודם זריקה אין הכלי טעון מריקה ושטיפה. אבל אם אח"כ נזרק דמה כיון שהזריקה חלה גם על הבליעות שוב טעון הכלי מריקה ושטיפה.

תוס' מדוע לא הסתפק בשאר איסורים. מכיון שהפעפוע הוא רק קצת יותר ממקום הבישול, וודאי שבכל האיסורים אין צריך הגעלה לכל הכלי, ורק בקדשים הסתפק אם משום חומרא דקדשים יצטרך מריקה ושטיפה לכל הכלי.

52. הקשה בקרן אורה הרי למעלה הוא ספק בגמרא בישול בלי בליעה אם חייב שבירה. וא"כ מה הספק כאן בבישול במקצת כלי, ואמנם בשאר הכלי אין בליעה אבל בישול יש בכל הכלי. ומזה רצה להוכיח כדעת הרמב"ם שכל הספק בישול בלי בליעה הוא רק לענין שבירת כלי חרס ולא לענין מריקה ושטיפה בכלי מתכת.

ויש לדון בקושייתו לפי מה שכתבו התוס' בע"א שבישול בלי בליעה שחייב הוא מפני שהחמירה תורה להחשיבו כבלוע. ואם כן,